

Kolmaskymmenes juhlanumero

Muistoja *Lähivertailujen* taipaleelta, mietteitä kielen oppimisesta, opettamisesta ja ymmärtämisestä

Tieteellinen kausijulkaisu *Lähivördlusi*. *Lähivertailuja* on saavuttanut taipaleellaan seuraavan virstanpylvään: vuonna 2020 täyttyy 35 vuotta sarjan ensimmäisen numeron julkaisemisesta ja ilmestyy 30. numero. Näinä vuosina julkaisusta on kehittynyt soveltavan fennougristiikan tärkeä foorumi. *Lähivertailujen* alkuaikoja muistelevat juhlanumerossa emeritusprofessori Heikki Paunonen ja sarjan veteraani, filosofian tohtori Hannu Remes. Juhlavuosi on ollut valitettavasti myös suruvuosi. Joulukuussa 2019 hyvästelimme legendaarisen virolaisen kielitieteilijän ja yhteiskunnallisen vaikuttajan Mati Hintin, jonka viimeinen, Eduard Ahrensin ortografiaa käsittelevä artikkeli ilmestyi julkaisumme 28. numerossa. Maaliskuun alussa menehtyi rakas kollegamme, *Lähivertailujen* suomenkielisten artikkelien toimittaja professori Kirsti Siitonen. Muistamme lämmöllä ja kiitollisuudella edesmenneitä kollegoja ja omistamme *Lähivertailujen* juhlanumeron heidän muistolleen.

Tämänkin numeron artikkelit jatkavat julkaisusarjan pitkiä perinteitä suomen ja viron monipuolisten suhteiden sekä kielten oppimisen tarkastelussa. Hannu Remes käsittelee historiallisessa katsauksessaan Eduard Ahrensin viron kielioppia (1843). Tämä teos tunnetaan viron nykyisen ortografian tärkeänä vakiinnuttajana, mutta se on vaikuttanut myös suomalaisten kielentutkijoiden ja -harrastajien kuvaan viron kielen luonteesta ja rakenteesta. Jo monessa *Lähivertailujen* numerossa pohdittua kielten keskinäistä ymmärrettävyyttä tutkitaan kahdessa artikkelissa. Pirkko Muikku-Werner ja Jarmo Harri Jantunen keskittyvät vironkielistä tekstiä lukevien suomalaisten monenlaisiin strategioihin sukukielen sanojen merkitysten selvittämisessä. Isabel Zins puolestaan

tarkastelee saksankielisten unkarin ymmärtämisen strategioita ja kartoittaa maailmantiedon ja kontekstin tärkeyttä ymmärtämisprosessissa. Monessa artikkelissa on vahvasti esillä kielenoppijoiden näkökulma. Mikael Varjo ja Hanna Jokela pohtivat nollasubjektillaisten luontevuutta suomenoppijoiden näkökulmasta, kun taas Mare Kitsnik ja Monika Sootalu selvittävät syitä Viron venäjänkielisissä kouluissa viroa toisena kielenä oppivien yhdeksäsluokkalaisten motivaatio-ongelmiin. Pille Eslonin ja Annekatrin Kaivapalun artikkelissa vertaillaan suomen- ja venäjänkielisten oppijoiden kielenkäytön ominaispiirteitä vironkielisissä A2- ja B1-tason kirjallisissa teksteissä. Uutena aihepiirinä mukana on äidinkielen opettajiksi ryhtyvien motivaatio, jota Satu Grünthal ja Kersti Lepajõe käsittelevät Suomen ja Viron tilanteita vertaillen.

Kiitämme kirjoittajia kiinnostavista ja monipuolisista artikkeleista ja arvioijia asiantuntevista kommentteista. Suurkiitos kaikille julkaisuprosessiin osallistujille heidän tehokkuudestaan ja joustavuudestaan tämän numeron valmistelussa. Erityinen kiitos Suomalais-ugrilaisen kulttuurirahaston säätiölle jatkuvasta taloudellisesta tuesta ja Viron soveltavan kielitieteen yhdistykselle mahdollisuudesta julkaista *Lähivõrdlusi. Lähi-vertailuja* yhdistyksen suojissa.

Joensuussa, Wienissä, Seattlessa ja Tartossa
*Annekatrin Kaivapalu, Johanna Laakso,
Hanna-Ilona Härmävaara ja Raili Pool*